

Nro 6 Kesäkuu 2013

KOIVISTON viesti

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

65. Koivisto -juhlalat

Ensi kesänä me kaikki
kokoonnumme
Karhulaan Helilän
koululle 3.-4.8.2013

Tavataan siellä ja taas
juhlitaan!

Tervetuloa!

Tiijjät sie?

Kaikha koivistolaiset kyl varmast tietäät, mikä o äyskär. Mut kui moni saap mielehee, et miks ainaskii monet kalastukse kans pienest pojast ja tytöst alkae tekemisis olleet myös äyskääri nimittiit? Koitaha kaivella muistilokeroijais, vaik autos Koivisto-juhlil Karhulaa päi ajellessais. Ja jos siul tulloo mielee, ni paa Viestil viestii, vaikket nii satarosenttise varma asjast et ees oiskaa. Onha se mukavampaa, jos koivistolaisist löytyis viel miehii taik naisii, kutka ei pelkää häviöökä. Hävittihiä myö sotakii, ja uskallettaa se tunnustaa. Mut voitettii kyl sit kummiskii elintasotaisto. - Kaike lisäksi, voipha joku teist viel olla eri mieltä siint, et oonks miekää oikias.

Martti Piela

Viesti on luettavissa
myös netissä.

www.koivistolaiset.net

Rymättylän museossa koivistolaista elämää

Kun Koivistolta aikanaan tuli lähtö, moni toivoi voivansa jatkaa merellistä elämänmuotoa myös uudella kotiseudulla.

Ruotsinkieliset onnistuivat varjelemaan rannikkopaikkakuntia siirtolaisten asuttamiselta, mutta onneksi sitä merta ja rantaa löytyi neuvokkaille koivistolaisille. Rymättylä oli yksi paikka, jonne koivistolaisia meri-ihmisiä asettui. Tänä kesänä Rymättylän museon sivukammarissa esitellään koivistolaista elämää.

Paljoahan ei vanhaa esineistöä ole jäljellä. Ajan hammas ei niitä niinkään ole syönyt, mutta koska mukaan sai kulkemaan vain vähän tavaraa ja koska ruokatarpeet ja lapset olivat tärkeämpää mukana kannettavaa, niin taakse kotiin Koivistolle jäivät useimmat piirongit ja piianpeilit. Museon näyttelyn keskeisin esine on iso kalareki, reslareki, jolla näyttelyn puuhamiehen Matti Kantosen isä oli aikanaan evakkoonkin lähtenyt.

Esineistön tueksi esillä ovat tarinat, talvikalastus tärkeimpänä. Avajaisissa pohdittiin sitä, milloin haili muuttui silakaksi. Raasselien, joita länsirannikolla kutsuttiin kalaporvareiksi, toiminnasta kerrottiin myös. Raasselit hakivat talvikalasaaliin jäältä myytäväksi mantereella, Virossa, Pietarissa, Viipurissa. Kalojen punnitusta ei tehty jäällä. Kaupattavan saaliin määrä laskettiin niin, että kun kaloja sepittiin, niin joka sadas haili heitettiin eri kasaan, ja luku sitten kerrottiin sillä sadalla. Verkon silmäkoosta puolestaan osatiin päätellä kalan koko, niin saalis voitiin määrittää.

Kalastustapojen eroa Itämeren ja saaristomeren välillä vertaillaan myös. Ahtojäitä ei suojaissa saaristossa niinkään ollut, joten verkot on voitu ujuttaa seipäin jään alle. Sen sijaan syvien ahtojäiden alle ei sauvoilla ollut asiaa, vaan verkot uitettiin varta vasten kehitetyillä, syvään sukeltavilla uimureille.

Mielenkiintoisia yksityiskoh-
tia olivat koivuntuohiset verkon
kohot. Ensin tuohi keitettiin, jol-

loin se rullautui tasaiseksi rullaksi. Sisään jäi reikä verkon paulalle. Alapaulassa oli lyijypainojen sijaan rautarenkaita, jotka seurailevat jäykkää paulaa paremmin meren liikkeitä muodostaen samalla poi-
muja verkkoon. Kala jää näin hel-
pommin verkon sumppuun.

Koivistolaiset kalastajat tiesivät myös miten täsmällisesti määritetään laskettavan verkon oikea syvyys. Silakka syö planktonia, joka oleilee aina tietyn lämpöisessä vedessä. Lasipullossa upotettiin kalastusavantoon lämpömittari, jonka avulla löydettiin oikean lämpöinen vesikerros: pullon korkki pystytettiin avaamaan halutussa syvyydessä, pullo täyttyi kerroksen vedellä. Pullo, vesi ja mittari nostettiin jäälle ja tarkistettiin lämpötila. Jos lämpötila oli oikea, laskettiin verkot, jos ei lämpöluodattiin uusi syvyys.

Koiviston Koivusaaren Kiilin kylän 88-henkinen väki ylläpiti jatkuvalla päivystyksellä vuonna 1905 perustettua Kiilin pelastus- ja merkinantoasemaa kalastajille. Paikalla oli 28m korkea merkinantotorni ja kahvitupa. Tukikohdan merkityksestä kertoo sekin, että hevostallissa

oli peräti 25 paikkaa raasselien ja talvikalastajien hevosille. Kalastajathan asuivat punkissa merenjäällä kala-apajien luona. Itäisellä Suomenlahdella on voimakkaita merivirtoja ja säät vaihtelevat rajusti. Raasselit välittivät myös säätilatietoja kalastajille. Tukikohdan tornissa oli merkkijärjestelmä, josta saattoi myös nähdä säämuutokset. Vaneristen neliöiden, pallojen ja kolmioiden järjestelmä on näytellyssä esillä myös.

Evakkoprooomun dramaattiset hetket

Näyttelyn ovat koonneet Rymät-

tylän esine- ja kotiseutumuseon hoitaja Marja Kantonen ja Matti Kantonen ja erityisesti talvikalastusta tunteva Henry Mäkeläinen Piikkiöstä. Matti Kantonen joutui kolmivuotiaana evakkoon ja päätyi lopulta rymättylään. Muistoihin liittyi esimerkiksi kotikylän, Piisaaren Alvatin kylän radio, joka sähköttömällä saarella oli harvinaisuus, ja jota kylän miehet joukolla koontuivat kuuntelemaan. Akkuja oli kaksi, joista toinen oli aina kirkonkylällä latautumassa.

jatkuu sivulla 3

Riikka Salokannel
Päätoimittaja

Kotiseurakkautta

Miten kotiseurakkaus syntyy ja miten sitä ylläpidetään? Voiko olla rakkautta ilman vastarakkautta? Voiko meille jälkipolville syntyä kotiseurakkautta seutuun, johon ei ole fyysistä kosketuspintaa? Onko väärin edes toivoa, että koivistolaiset jälkipolvet innostuisivat Koivistosta, joka ei kerta kaikkiaan voi olla heidän kotiseutuaan?

Näitä mietin, kun katselen omaa nuorisoani, kaksikymppisiä, jotka hakevat paikkaansa tässä maailmassa. Toinen kokee kotiseutunsa, jossa yhä asuu ja opiskelee, tylsäksi paikaksi, josta pitäisi keinolla millä hyvänsä päästä pois. Toinen on iloinen, voidessaan palata vieraalta opiskelupaikkakunnalta kesäksi kotiin. Onko helpompi rakastaa etäältä? Latistaako arki paikkakuntaan liittyvän glamourin? Onko tämän päivän kotiseurakkaus Koivistoon enää vain illuusion ihailua?

Itselleni tärkeitä kotiseutuja on tämä lapsuudenkotiini seutu, mummolan seutu nyt ja aina sekä Koivistokin ihmisten ja tarinoiden kautta. Mutta minulle näyttää myös kehittyvän uudenlaista kotiseututunnetta, olkoon se vaikka nimeltään kotiseutusalarakkautta. Olen nimittäin kotiseurakastumassa mieheni kotiseutuun, tarkemmin hänen mummolaseutuunsa Rymättylään. Paikkaan, joka sinänsä on yhtä viehättävä kuin nimensä.

Toki olen jo parinkymmenen vuoden ajan opetellut mieheni maailmaa ja taustaa ensin hyväksymään ja sittemmin arvostamaan. Mutta nyt olen löytänyt luvan kiintyä tähän paikkaan myös kotiseutuna. Tämä kaikki alkoi viime kesän Koivisto – juhilla kun kuulin, miten paljon koivistolaisia, koko Pakinaisten saari, Rymättylässä on. Siellähän on siis tavallaan minun heimolaisiani myös.

On ollut myös tärkeää päästä juttuun näiden rymättyläläis-koivistolaisten kanssa.

Ollaan vähän niin kuin samaa porukkaa, minäkin mieheni kautta rymättyläinen ja tietenkin siis merenkestävä koivistolainen. Rymättylän museon näyttelyissä koin olevani ihan sisäpiiriläinen. Varsinkin kun edellisen päivän Perunaa ja silliä tapahtumassa törmäsin ainakin neljiin eri kautta tuttuihin ihmisiin. Ei vieraalla maalla ole näin paljon tuttuja. Ja kun vielä löysin Rymättylän kirkonkylän urheilukentän tiilimurskaradan, en voinut enää vastustaa kiusausta. Kotiseutusalarakkaus roihahti kuin juhannuskokko kulohälytyksen aikaan.

Hartaast´

Käsi aurassa, sydän taivaassa

Aluksi ajattelin laittaa otsikoksi : juuret maassa, kukka taivaassa. Sitten tuli mieleeni vanha heränneitten sanonta: ”Käsi aurassa, sydän taivaassa”. Molemmissa lienee samoja tunteja. Me teemme matkaa täällä vieraalla maalla kohti taivasta, jalat maassa, ajatukset päämäärässä.

Tunnetusti suomalaiset kristityt ovat olleet haluttuja työntekijöitä. Syystä, että heidät on kasvatettu ahkeriksi, rehellisiksi ja raittiiksi. Ainakin koivistolaiset. Se, mistä on sovittu, se toteutetaan ilman vilppiä ja alusta loppuun. Meille on myös teroitettu, että Jumala näkee kaiken, vaikka kukaan ihminen ei olisikaan paikalla.

Tällaisella pienellä tontilla on mukava kasvattaa juureksia, perunoita ja kukkia. Joillakin on vaikeuksia juurten kasvattamisessa, jos on liian kuivaa, liian märkää tai ötököitä. Jokaisella näyttää olevan myös taipumusta kerätä ympärilleen samannäköisiä rikkakasveja, jotka ottavat voiman maasta. Alituisen niitä saa nyppiä. Miten osaavatkin tulla niin lähelle, ihan juureen ja aina niin samannäköisinä kuin varsinainen kasvi. Sama juttu on tilan kanssa. Porkkanoita ja punajuuria ym. juurikasveja pitää harventaa, että joku edes kasvaisi mittoihinsa. Ja vaikka yrität kylvää taitavasti, niin aina noita taimia on kaksi tai kolme tai enemmänkin samassa kasassa ja jopa samasta juurikohdasta. Ensimmäinen harvennus varsinkin vaatii tarkkaa silmää ja näppäriä sormia. Myös jokaisella kukkasella näyttää olevan omat ötökkänsä ja vihollisensa.

Raamattu opettaa, että jokaisen pitää ajatella sen kaupungin etua, missä asuu. Me Karjalan lapsetkin olemme hajotettuina ympäri Suomea ja maailmaakin. Meitä vanhempia onkin kehuttu tämän maan rakentajasukupolveksi. Eipä ollut työttömyyttä silloin kun jokaisella oli pieni maapala Karjalastaa lähdon jälkeen. Sitä raivattiin, viljeltiin ja rakennettiin. Moni rintamiesmallinen talo on kuitenkin nyt jo hyljätty tai rakennettu uuteen kuosiin, maapalat on yhdistetty suuriksi tiloiksi ja uudempi sukupolvi etsii elantonsa muista kuin pienviljelijän ammatista.

Se, että ”käsi on aurassa, mutta sydän taivaassa” tarkoittaa ainakin kahta asiaa. Ensimmäinen on se, että me elämme realistisessa todellisuudessa, teemme työtä ja ahkeroimme järjestää hyvää elintasoja perheillemme. Mutta toiseksi se tarkoittaa, että voima meihin tulee ylhäältä, Jumalan varastoista. Me elämme rukousyhteydessä Häneen ja kuljemme tietoisesti valitsemaamme päämäärää kohti. Me pidämme myös huolta sukumme ja varsinkin perheemme asioista sen verran, ettei kukaan uuvu matkalla.

Rikkaruohoista vapaata ja siunauksellista kesää toivottaen Valma Luukka

*”Sen suven
suloisuutta
mä milloin
muistelen, kun
ompi kaikki
uutta, mä siitä
riemuitsen”.*

Rakkaamme

Kirsti Ilona
KAUKIAINEN

s. 8.7.1924 Koivisto
k. 1.5.2013 Mäntsälä
Rakkaudella muistaen

sisaret
sukulaiset
ystävät

*Nousi siivilleen enkeli taivaan,
tuli luokse väsyneen.
Kosketti hiljaa posken nukkaa,
silitti hiljaa hopeista tukkaa.
Sylinsä kietoi siivillään,
kuiskasi hiljaa lähdetään.*

Siunaus toimitettu läheisten ja
ystävien läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

KOIVISTON *viesti*

ISSN 0780-1289

KUSTANTAJA:

Suomen Koivisto-Seura r.y.

Jäsenlehti. Ilmestyy kerran kuukaudessa, kuun 20. päivänä.

Lehteen tarkoitetun ilmoitusmaterialin tulee olla toimituksessa viimeistään lehden ilmestymistä edeltävän kuun lopussa.

Toimitus ei vastaa sille lähetetystä materiaalista. Lehden vastuu ilmoituksista rajoittuu ilmoitushintaan.

Kirjoittajat vastaavat tekstien sisällön oikeellisuudesta ja toimittamiensa kuvien käyttöoikeuksista.

Toimitus voi tarvittaessa lyhentää tai muokata sille toimitettua aineistoa.

Liikeilmoitukset 50 snt/ppm
Kuolinilmoitukset 34 snt/ppm
Lasten kuvalliset onnittelut 6e/kpl

Aineisto mieluiten digitaalisena:

studio@salokanneltoivonen.fi

Muussa tapauksessa paperikopiot, muistitikku tai CD-levy sekä valokuvat toimitetaan osoitteeseen:

**Studio Salokannel & Toivonen,
Koiviston Viesti p. 03 7824 553
Rauhankatu 8, 15110 Lahti.**

Aineisto palautetaan vain jos mukana on postimerkillä varustettu palautuskuori osoitteineen.

Tilaukset, osoite- ym. muutokset

aina kirjallisena tai sähköisesti edellämäinnittuihin osoitteisiin.

Tilauksia ei tarvitse uusia.

Seuran jäsenmaksu 28e, sisältää vuoden jäsenlehdet. Seuran kautta voi myös maksaa Karjalan Liiton jäsenmaksun 10e. Lehdessä julkaisemattomia artikkeleita ja kirjoituksia julkaistaan seuran kotisivuilla www.koivistolaiset.net, jossa myös tämäkin lehti on luettavissa myöhemmin.

Jäsenlehden postituksesta pohjoismaihin +2e/vuosi, eurooppaan +7 e/vuosi muualle maailmaan +12 e/vuosi
Pankkiyhteys: Nordea 151930-186847

Päätoimittaja

Riikka Salokannel, 0400 94 96 95

Kuvatoimitus ja taitto

Rami Toivonen, 0400 780 398

Rymättylän museossa...
jatkuu sivulta 1

Henry Mäkeläinen puolestaan oli seitsenvuotiaana mukana proomussa, joilla marraskuun viimeisenä päivänä 1939 evakkoon lähti n.350 koivistolaista, pääosin naisia, lapsia ja vanhuksia. Näyttelyssä voikin kuulla tallenteen, jossa tuosta marraskuisesta proomumatkasta kerrotaan. Melkein tunte mattomaksi jääneen sotasankari lentäjä Kelpo Virran tarina on näin esillä myös. Yksi suomalaishokkeri taitavine pilotteineen pystyi häiritsemään 15 koneen SB-muodostelman lentolaivueen matkaa niin, että se ei onnistunut pommittamaan proomua, vaan pommit puto sivat proomujen viereen. Konekivääritulitus osui

proomuihin, mutta kannen alle eivät luodit osuneet vaan vain kansirakenteisiin, joista irtosi puunsäleitä matkustajien niskaan. Sankarilentäjä ei ole haudattu sankarihautaan vaan perhehautaan, sillä lopulta hän menehtyi siviililento-onnettomuudessa lentonäytöksen yhteydessä.

Pakinaisissa koko saari koivistolaisia

Rymättylään on koivistolaisia tullut myös maakauppojen turvin. Pakinaisten saarella, kirkonkylältä 16 km länteen ulkona saaristossa, oli myynnissä Pakinaisten kartano. Saaresta olivat kiinnostuneet myös seiskarilaiset, jotka suunnittelivat

koko saaren muuttamista Pakinaisiin. Mutta isäntä, talousneuvos Kaarlo Pulli kuultuaan mahdollisuudesta ostaa saaren maat, matkusti paikalle ja sopi kaupat. Yhteensä yhdeksän koivistolaista Partialasta, Eistilästä ja Ingertilästä lähtenyttä perhettä perusti kotinsa saareen. He harjoittivat sekä merellisiä ammatteja, kalastusta, laivanrakennusta, että olivat erittäin aktiivisia muidenkin elinkeinojen kehittäjinä.

Museon näyttelyn avajaisissa kuultiin Meeri Lantisen, os. Villasen lausumana Mie Muistan. Sen sanat kertoivat rymättyläläisillekin menetetyn kotirannan merkityksen. Näyttelyssä on esillä myös Koiviston kartta,

johon toivotaan koivistolaisen merkitsevän kotikylänsä.

Rymättylän museon näyttely on auki kesäsunntaisin klo 11.30–14.30. Samalla tutustumismatkalla kannattaa käydä Rymättylän Röölässä olevaan silliperin nemuseo Dikseliin, jossa on kattavasti esillä koko sillinkalastushistoriamme. Sunnuntaisin sillimuseo on auki klo 14.00–16.00. Ja jos oikein hyvin onnistuu yhdistämään museoretkenä muuhun ohjelmaan, voi vierailla Jaakon markkinoilla, kotiseutupäivillä tai osua katsomaan näytelmää Kalamiehen koira ja merimiehen muija, ja näin koko merellinen elämänmuoto iloineen ja suruineen on koettavissa.

– Puheenjohtajalt' itseltää –

Päreet saap polttaa kohan asjalliset perustelut on lopus Unescon aineettoman kulttuuriperinnön yleissopimus tulee voimaan Suomessa loppukesästä; suurin osa maailmaa on ollut sen piirissä jo vuodesta 2006. Sopimuksen tarkoituksena on suojella edellisiltä sukupolvilta periytyviä taiteen ja tapojen käytäntöjä. Siten esimerkiksi perinteiset juhlat, rituaalit, leikit, ruuat ja käsityöt kuuluvat sen piiriin.

Sopimus on pitkälti symbolinen, arvostuksen osoittamista peritylle kulttuurille. Se kun ei elä viranomaistoinnin ja kitkuttaa niistäkin huolimatta. Konkreettisesti sopimuspuolten odotetaan tallentavan ja tutkivan kulttuuriperintöä, järjestävän tätä tukevaa koulutusta sekä edistävän toimijoiden välistä yhteistyötä.

Kulttuuriperinnön ymmärtämisen katsotaan helpottavan kulttuurien välistä dialogia ja vahvistavan kunnioitusta erilaisia elämäntapoja kohtaan, etenkin vähemmistöjen ja valtaväestön yhteiselon sujumiseksi. Kumma kyllä, käytännössä erityisesti uskontoon liittyvät erilaisuudet näyttävät vaikeimmilta hyväksyä; joskus uskonnon ilmenemismuotoja pidetään lähes tartunta vaarallisina. Kuten myös tapauskohtaisesti ruotsin kielistä Suomessa. Kukin sopimuspuoli pitää sopimuksen perusteella yllä aineettoman perinnön kansallista luetteloa, josta raportoidaan Unescolle. Unesco puolestaan yhdistää nämä kansainvälisen aineettoman kulttuuriperinnön luetteloksi. Lisäksi se pitää luetteloa kiireellistä suojelua vaativasta kulttuuriperinnöstä. Erityisesti uhanalaisia ovat leikit, murteet ja käsityötaidot, jotka elävät vain jokaisen sukupolven jatkuvasti käyttäminä.

Osapuolten tulee edistää kulttuuriperintöä suojelevien yhteisöjen toimenpiteitä. Sellainenhan Suomen Koivisto-Seurakin on, noin byrokratian kielellä ilmaistuna. Ehkä jossain vaiheessa valtakunnan kulttuurihallinnosta soljuu meidänkin näköpiiriimme kysymys siitä, mitä haluamme koivistolaisuudessa suojeltavan. Vastauksia voidaan käydä pohtimaan jo nyt.

Jouni J. Särkijärvi

Rakkaamme

Raili Maria
LAINE

o.s. Kurki

s. 10.6.1935 Koiviston mlk
k. 30.4.2013 Kouvolaassa

Ikävöiden ja kaivaten

Erkki

Kirsi, Seppo, Henri

Kristiina, Pertti, Joonas, Nelli, Joni, Paju

Iiris, Keimo, Reima

Risto, Jenny, Kerttu, Verner

Petri, Teija, Kalle, Aino, Ella, Martta

*Jumalan kämmenellä ei pelkää lintunen,
Jumalan kämmenellä ei pelkää ihminen.
Kaikille tilaa riittää,
kaikille paikkoja on.
Jumalan kämmenellä ei kukaan ole turvaton.*

Siunaus toimitettu omaisten läsnä ollessa.

Kiitämme muistamisesta.

Kiitos Kouvolan kotihoidolle äidin hyvästä hoidosta.

Rakkaamme

Anna
SIHVONEN

o.s. Pulli

s. 26.11.1921 Saarenpää
k. 21.05.2013 Rauma

Syvästi kaivaten

Ritva ja Ilmari perheineen

Sirkka perheineen

Anu perheineen

Aarne ja Sisko perheineen

Raimo ja Marja perheineen

Pirkko ja Reijo perheineen

Esko ja Leena perheineen

Sirpa ja Hannu perheineen

*Jäi jälkeesi piha hiljainen puut ja pensaat lintuineen.
On ahkerat kädet rauenneet
päätyneet arkiset askareet.
Me muistamme jälkiä kättesi töiden kiittäen, kaivaten ikävöiden.*

Siunaus toimitettu hiljaisuudessa.

Suomen

Koivisto-Seura r.y.

Perustettu 1948

Toimii koivistolaisten yhdysseityenä

- järjestää kotiseututilaisuuksi

- harjoittaa julkaisutoimintaa

- suorittaa kotiseutukulttuuriin liittyvää kokoamista ja tallentamista.

www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Jouni J. Särkijärvi

Kuurinniityntie 1, 02750 Espoo

puh. 040-516 4951

jouni.sarkijarvi@pp.inet.fi

Varapuheenjohtaja, Tuula Koppinen

Rauhalanpuisto 10 B 36, 02230 Espoo

puh. 050-516 5651

Sihteeri, Virpi Huhtanen,

Ahtaankäki1A2, 02280 Espoo.

puh. 0440-501 806

virpi.huhtanen@kolumbus.fi

varalla Risto Kaukiainen, Helsinki

Taloudenh. Karjalan Tilikeskus/Patrikainen

Ratakatu 47, 53100 Lappeenranta

puh. 05-5448850

Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.

Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti

puh. 040-564 9341

Taidetoimikunta, Leena Airaksinen pj.

Metsäpirtintie 10 A 1, 02130 Espoo

puh. 050-548 1601

Senioritoimikunta, Helge Teikari pj.

07190 Halkia

puh. 019-664 8112

Hallituksen muut jäsenet:

Raimo Kyytsönen, Mäntsälä

varalla Hannu Veijalainen, Lahti

Matti Agge, Parainen. 040-536 7701

varalla Airi Saarinen, Turku

Tuomo Kokkala, Kotka. 050-589 4443

varalla seppo Rytölä, Kotka

Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400-800 752

varalla Pertti Hämäläinen, Espoo

Riitta Nurmi, Porvoo. 041-455 8885

varalla Marja-Leena Montonen, Porvoo

Hannu Seppinen, Turku. 040-703 1244

varalla Tuula Agge, Parainen

Tuula Raukola, Kotka. 044-522 8098

varalla Mirja Haapanen, Hamina

Koivisto-säätiö:

Hallituksen pj. Sirpa Taskinen

puh. 040-5811 642

Säätiön asiamies Pertti Hoikkala

Vanha Veckjärventie 11, 06150 Porvoo

puh. 040-583 5397

koivisto-saatio@kolumbus.fi

Tatu Koch, seikkailija ja monitaitoinen mies 3/3

Selvitys siitä mitä ja miten sain selville Tatun kertomusten todenperäisyyden.

Hemmo Louhivuori

Tatun vaiheista ei ole edellä kerrottujen vaiheiden jälkeen tarkkaa tietoa, mutta muistan hänen kertoneen osallistumisestaan Viron vapaussotaan. Virossahan valtaa pitivät saksalaiset joukot, jotka kuitenkin poistuivat vähitellen maasta rauhankonferenssin päätöksen jälkeen ja Viron väliaikainen hallitus julisti 11. päivä marraskuuta 1918 jatkavansa itsenäisen Viron hallituksena. Tämän jälkeen uhka tuli taas idästä, kun vallankumouksellisen Venäjän joukot yrittivät tunkeutua maahan. Majuri Ekströmin suom. pataljoonan tultua nuoren tasavallan joukkojen avuksi, vallattiin Narva tammikuun 19. päivänä 1919 ja venäläiset ajettiin Narvajoen taakse. Suomalaiset ”Pohjan pojat” olivat taisteluissa mukana esim. Valgan ja Marienburgin valtauksissa. Uskoisin Tatun olleen Virossa juuri näiden suomalaisten joukossa. Hurjia olivat hänen kertomuksensa taisteluista ja vieläpä kaksintaistelutakin samassa yhteydessä. Tämän jälkeen hän jatkoi vielä Latvian ja Puolan vapaustaisteluissa.

Missä vaiheessa Tatu oli ollut rakuunoiden koulutuksessa, on jäänyt epäselväksi, mutta hevosten käsittely oli eräs hänen vahvoista puolistaan.

Tiedot kertovat, että hän olisi siirtynyt Helsinkiin vuonna 1932. Ehkä hän toimi täälläkin rautateiden palveluksessa. Viipurissa asui näihin aikoihin hänen sisarensa Paula (Pauliina) Louhivuori. Koivistolla asuneen veljen Petter Koch’in poika Teppo kaatui v. 1940. Tatun sisar Lilli oli noin vuodesta 1944 lähtien myyjänä Nantti Louhivuoren omistamassa Kemikaaliliikkeessä Helsingissä lähellä Etelä-Hespe-

riankadun ja Oksasenkadun risteystä, Oksasenkadun puolella. Äitini oli myös ajoittain siellä auttamassa.

Tatu oli ehdoton isänmaan mies

Koivistolaiset tukivat häntä silloin, kun oli vaikeuksia. Hyvänä esimerkkinä tarina: Viipurissa mies nimitteli Tatu ryssäksi äännekkäästi ja ivaillen. Tatu kimpaantui ja ampui miestä. Hänet tuomittiin vankeuteen. Koivistolaiset keräsivät tuhatmääräisen nimilistan armahdusanomuksen allekirjoittajiksi selittäen, ettei Suomi voi käydä sotaa vihollista vastaan ellei Tatu pääse puolustamaan isänmaataan. Hänet armahdettiin ja lähetettiin rintaman huoltojoukkoihin.

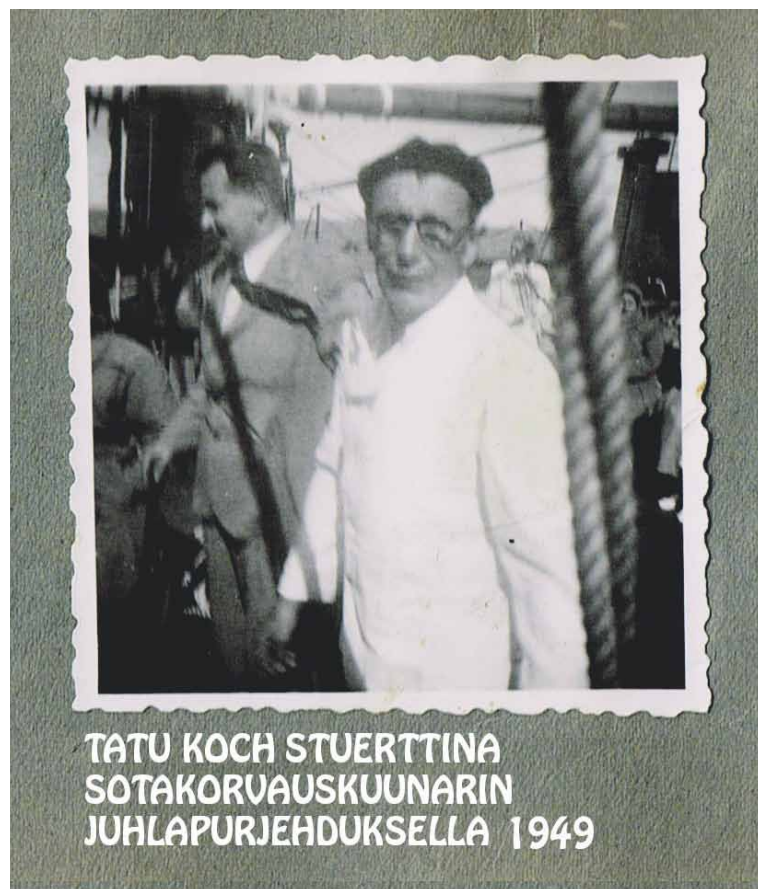
Mikä oli hänen yhteytensä Koivistolta sodan jälkeen siirtyneeseen Hollmingin telakkaan, ei ole minulle selvinnyt, mutta täällä hän toimi telakan hevoskuljetuksista vastaavana, koska traktoreita ei vielä ollut käytettävissä. Hän oli myös autokuljetusten työnjohtajana. Häntä on mainittu telakan yleismieheksi, joka teki vähän kaikkea. Hän ajoi yhteysvenettä, hän järjesteli erilaisia telakan juhlia toimien vaikkapa tarjoilijana tai stuerttina. Sotakorvausaluksia luovutettaessa hän toimi tulkkina. Itse hän kertoi esiintyneensä tällaisella laivalla päällään ylösalaisin käännetty turkki, jossa oli punainen vuori.

Professori Jaakko Raholan poika Jaakko Rahola Jr. kertoi muistavansa kuinka Tatu opetti hänelle merimiessolmuja heidän purjehtiessaan Raumalta Helsinkiin luovutettavalla koulukuunari Sturmilla. Tatun

hienoa suhtautumista nuoreen (noin 7 vuotias) oppilaaseensa todistaa se, että hänen oli erittäin vaikeaa sanoa erään solmun nimeä, joka alkoi sanalla ”paska, paskapolsteeki” eli epäonnistunut paalusolmu. Opettajan kiertely oli jäänyt oppilaan mieleen. Professori Jaakko Rahola oli tutustunut Tatuun siinä yhteydessä, kun laivoja luovutettiin. Teknillisen Korkeakoulun professuurin lisäksi Jaakko Rahola vanhempi oli mm. Sotakorvausteollisuuden valtuuskunnan, SOTEVA:n, laivanrakennusjohtaja. Hän kiinnostui niin paljon Tatun jutuista, että vieraili perheineen Varpion entisellä huvilalla kahtena kesänä vuoden 1947 vaiheilla parin viikon ajan kumpanakin vuonna. Hänen tekemiään muistiinpanoja ei kuitenkaan ole valitettavasti löytynyt.

Opetusta ratsastamisen taidossa

Aila Salon kertoman mukaan Tatu oli armeijassa palvellut ratsumestarina ja osasi tästä syystä käsitellä hevosia. Tatulla olikin Rauman II Petäjäksessä olevan entisen Varpion huvilan yhteydessä sijoitettuna kaksi telakan hevosta, jotka olivat entisiä armeijan ratsuja. Ne olivat juuri ne hevoset, joilla me isäni kanssa saimme ratsastaa. Aila Salo on kertonut, että heidän perheensä vietti vuodesta 1953 lähtien kesäviikkoja Tatulan yläkerrassa iloiten hyvästä naapuruudesta. Perheen jäsenet saivat samalla opetusta ratsastamisen taidossa vilkkaan ”Hilkan” tai rauhallisemman ”Leijan” kantamana. Armeijan entiset ratsut olivat

TATU KOCH STUERTTINA
SOTAKORVAUSKUUNARIN
JUHLAPURJEHDUKSELLA 1949

Itse hän totesikin tukkineensa rouvien suut hevosen lannalla.

kokeneet monenlaisia ratsastajia ja osasivat olla päättäviä omalta kannaltaan. Tatu kuitenkin karsi niitten yksipäisyyttä oppilaittensa helpotukseksi. Kun traktorit korvasivat hevoset työmaalla ja Tatu osti talon muualta, lopetti ratsastustallikin toimintansa.

Tatun asumaa huvilaa alettiin hyvin pian kutsua Tatulaksi.

Hollming Oy:n historiakirjassa on Tatulaan liittyvä pieni rva. Aila Salon muistelu: Urheilukadun rakennustyömaalla vuonna 1948 oli löytynyt hyvää savea. Hollmingilla töissä olleet nuoret naiset hakivat tätä savea ja menivät Tatulan saunaan laittamaan savinaamiot kasvoilleen, jotta pääsisivät naimisiin. Saven teho oli niin hyvä, että kaikki savinaamion tehneet löysivät aviomiehen nopeasti, Aila Salo itse ensimmäisten joukossa.”

Petäjäksen huviloissa ei monessakaan ollut kaivoa, jossa olisi ollut juomakelpoista vettä. Tatu ratkaisi tämän pulman rakentamalla hevoskärreihin suuresta tynnyristä vesisäiliön ja kuljettamalla tällä vettä itselleen, mutta myös-

kin naapurissa olevien huviloiden asukkaille. Myöhemmin telakalta vedettiin lahden pohjaa pitkin vesijohto alueelle.

Hevosista ja telakan väen vierailuista esimerkiksi saunailtoina saattoi aiheutua häiriötä naapuruston asukkaille. Tatu korvasi kuitenkin kaiken toimittamalla hevosen lantaa huviloiden kukkasmaihin. Itse hän totesikin tukkineensa rouvien suut hevosen lannalla. Vesi ja kukkamaiden lannoite eivät olleet ainoat Tatun tarjoamat tuotteet naapureilleen. Talon edustan puutarhaan, jossa viljeltiin pääasiassa juureksia, Tatu raivasi tilaa mansikkamaalle, jonka tuotteista naapuritkin saivat osansa.

Tatu oli myös veikkausasiamies

Hänellä oli hyvä asiakaspiiri telakan työntekijöiden joukossa. Aila Salo sanoo muistavansa erään kierroksen olleen veikkaajille pettymys – kukaan ei saanut penniäkään. Veikkaajia oli paljon ja asiamiespalkkioon tyytyväinen Tatu sanoi: ”Kukkaa ei voittant mittää, mut mie sain saappaat.” Aila Salo kertoo edelleen: ”Tatu solmi avioliiton liki 50-vuotiaana Kaisa Laavian kanssa, joka oli töissä yhtiön konttorissa, hiljainen ja

junan, on se joka-aamuinen huvi. Ne Tatun kuuluisat ja uskomattoman värikkäät tarinat saivat lisäväriä humoristisesta kirjallisuudesta. Hän oli hyvin nokkela löytämään tarinoita elävöittämään oman elämänsä monivaiheista kuvausta.

Sininen auto

Touko Vaittinen kertoi, että Tatun ostama vanhemman mallinen omakotitalo oli Harakkalassa Äyhön kylässä. Tatu korjaili taloan ahkerasti. Aluksi hän kulki täältä töihin tosiaan junalla ja käveli loppumatkan Rauman asemalta satamaan noin 2 km. Sitten hän osti 1930-mallisen Chevroletin, jonka vaihtoi myöhemmin Ifaan. Autokauppias oli kertonut, ettei hän ollut koskaan ennen tehnyt autokauppaa asiakkaalle, jonka ainoana vaatimuksena oli auton sininen väri. Varastosta löytyi sininen Ifa.

Tatulla oli ajokortti vanhalta hyvältä ajalta Viipurista. Kortin oli alikirjoittanut Viipurin nimismies ja kortti oikeutti ajamaan myös jalalla polkemalla vaihdettavaa Fordia eli siis T-Fordia.

Äyhöllä asuessaan Tatu sairastui syöpään ja kuoli 24.05.1956. Hänet, kuten vaimonsa, kälynsä ja anoppinsa, on katketty isänmaan multiin Rauman vanhalla hautausmaalla.

Tatu oli persoonallisuus, jonka kaltaisia ei taida enää olla. Hänen toimintansa oli usein huomiota herättävää, mutta ystävällistä ja muitten parasta tarkoittavaa. Raumalla 28.11.2012, Aila Salo.”

Lapstyövoimaa

"Laps tuop leivä tullessaa".

Torpparilain jälkeen varsinkin, kun suomalainen maata viljelevä väestö itsenäistyi niin, että sai omaa maata jalkojensa alle, Suomi kehittyi elinkeinorakenteeltaan yhä enemmän maatalousvaltaiseen suuntaan niin, että ennen talvisotaa kolmas osa kansasta työskenteli maanviljelyksen parissa. Vähitellen teollinen tuotanto kuitenkin kehittyi maataloutta merkittävämmäksi tekijäksi kansantalouden kanalta, kunnes teollisuus taas vuorostaan joutui tekemään tilaa tieto- ja palveluyhteiskunnan piirissä tarpeellisille toiminnolle.

Muun Suomen tavoin Karjala säilyi pitkään maatalousvaltaisena. Maatyö pohjautui suurelta osin ihmistyövoimaan, koska koneita ei ollut läheskään tarpeeksi. Siitä syystä perheisiin syntyi paljon lapsia. Sanottiin, että lapsi tuo leivän muassaan. Lapsityövoimahan oli perheelle ilmaista. Lapset olivat apuna perunan ja juurikkaiden istutuksissa ja nostotoissa, kalastaessa esimerkiksi soutajina, nuotanvedossa, heinän teossa ja viljan puinnin yhteydessä. Lapset joutivat juoksemaan asioilla, postissa, kaupassa, viestin toimittajina. Tosin lapset joutuivat myös tarvittaessa jo hyvinkin nuorina hankkimaan perheelle rahatuloa esimerkiksi verkonpaikkaajina, kudontatöissä, jne.

Koivistolaispojista moni (isäni ja vanhimman veljeni tavoin) joutui lähtemään laivapojiksi jo niinkin varhin kuin 13 vuoden ikäisinä. Toiseksi vanhin veljeni Leevi (s. 1929) oli isältään opin saaneena yksin, vain venäläisen vangin toimiessa hanslankarina, muuraamassa kauppalassa Hollmingin talon piipun jatkosodan aikana. Reino Karvonen, joka nyt on jo siirtynyt paremmille marjamaille, kertoi kerran, kuinka hän veljineen kävi junalla Viipurissa myymässä marjat, joita he olivat poimineet Koiviston metsissä. Päivän "tienesti" oli työmiehen päiväpalkkaa parempi. Meillä kotona vanhemmat sisaret poimivat kesäisin suurelta suolta ja metsistä pyykkikorillisia muuraimia (lakkoja), mustikoita ja puolukoita, mutta ne marjat tarvittiin kaikki kodin tarpeisiin talven varalle.

Nykyisin lapsityövoiman käyttö varsinkin kehitysmaissa herättää varsinkin läntisissä kehittyneissä teollisuusmaissa suurta vastustusta. Vaaditaan kuluttajia boikotoimaan tuotteita, joista tiedetään, että niitä ovat esimerkiksi nopeasormiset lapset olleet tekemässä. Työnteko jättää liian monet lapset eri puolilla maailmaa ilman koulutusta, ilman luku- ja kirjoitustaitoa ja siten estää lapsen mahdollisuuden saavuttaa parempaa elämää.

YK:n erityisjärjestön ILO:n (International Labour Organization) sopimus kieltää työn teon kaikilta alle 13-vuotialta. 13–15-vuotiaat saavat tehdä kevyttä työtä, joka ei haittaa heidän koulunkäyntiään tai muuta kehitystä ja on lyhytkestoista. 15–18-vuotias ei saa tehdä vaaralliseksi luokiteltua työtä. ILO perustettiin osana Kansainliittoa vuonna 1919 turvaamaan työelämän oikeuksia maailmanlaajuisesti. Sen päämaja sijaitsee Genevessä. Suomi liittyi ILO:n jäseneksi vuonna 1920. (Wikipedia)

Suomessa on voimassa vuonna 1993 annettu laki nuorista työntekijöistä. Sen mukaan työhön ei saa ottaa henkilöä, joka ei ole täyttänyt 15 vuotta tai ei ole vielä suorittanut oppivelvollisuuttaan loppuun. Sinä vuonna, jolloin henkilö täyttää 14 vuotta, hänet saadaan kuitenkin ottaa enintään puoleksi koulun loma-ajasta tai tilapäisesti kouluvuoden ajanakin kevyeen työhön, joka ei vahingoita hänen terveyttään tai kehitystään eikä haittaa hänen koulunkäyntiään. Alle 18-vuotiaista työntekijöistä on lisäksi erityisiä työaikaa ja työsuojelua koskevia säännöksiä.

Lapstyövoimaa

*Sirpa syntyy parraasee heinäaikaa.
Hää vast o kolme päivää vanha,
ko takaniityl äitin pittää joutuu heinätekkoo.
Ukkose nousevan kauempan hää jo kuuloo.
Nyt o kiire, appuu jouva ei oottelemmaa.
Het niittämää heinät, seipähil nostelemmaa!*

*Äit lapse kapaloitsoo, marjakorrii laskoo,
tytöl tyrkyttää tuttii, maitopulloo.
Liisa-tyttöne, vaik viel laps o itsekkii
saap pientarel istuu, vauvast huolehtii,
ko äit niittää, seivästää, ahkeroitsoo;
hiki otsalt valluu, rivakast heiluu hanko.*

*Piennar o punasennaa metsämansikkaa
Sepäs lapslikkaa alkaa kovast kiinnostaa
Ympärillee vilkasoo, "Ei äit varmast huomaa,
jos vaik muutama mansika täst iha viereltäi
mie suuhui pistän. Vauvakii nukkumaa käi.
Namnam! Määmpäs viel vähä tuonne päi!*

*Tuos vast suurii marjoi!"- Laps korissaa yksiksee kitisöö. Liisa sen luoks palajaa hetsillää, sara pääs ko äiti kääntyy takasii.
"Mie herkutella halluun näil viel kotonkii."
Liisa korren taittaa, kortee marjoi pujottaa.
Niiko helminauha, punane ja tuoksuva hänel kohta o käes, toine, kolmaskii
"Kyl varmast toiset koton minnuu katehtiit!"*

*Just sillo äit kääntyy, jo kaukaa huomajaa,
et yksi jäänt o vauva, itköö korissaa.
Maaha viikattee vihasest äit viskasoo;
ko tuulispää, lapsii luoks hää harppoo.
Liisa põlastyy, nyt selkäsauna seurajaa!!!
Ukkone jyrähtää, alkaa satamaa!
Se Liisan täl kertaa selkänaha pelastaa.
Kaikes tohinas mantsikat jobokii katoaat.*

*Ei Liisa tok ens kertaa olt lasta kaitsemas.
Ko perreese joulou al, enne talvisottaa,
ol syntynt veli, itse hää neljä vuotta vaa,
ja äit osuuskassas asjoi ol hoitamas,
sisaret kaik olliit keittiös kolmestaa,
vauva korist ol alkant lähtee haju kamala,
äiti luoks juoks Liisa: "Äit, tuo sie torjaamma.
Pasta-Antti o tuvas!"*

Martti Piela

KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi

Tervetuloa Koivisto-juhliin Kotkan Karhulaan 3-4.8.2013

Tervetuloa Koivisto-juhlille; perinteiset Koivisto-juhlat järjestetään tänä vuonna Kotkan kaupungin Karhulan kaupunginosassa.

Juhlapaikkana on Helilän koulu, jossa juhlallinen avaus pidetään puolilta päivin lauantaina. Juhlat jatkuvat kylä- ja sukukokouksilla, taito- ja taidenäyttelyillä ja työnäytöksillä. Laulamme yhdessä vanhoja tuttuja lauluja. Ilta jatkuu iltahartaudella Kymin kirkossa sekä illanvietto Seuratalo Sammolla, jossa on Ilta Kaikenikäisille. Tapahtumapaikat ovat lyhyen kävelymatkan päässä toisistaan.

Sunnuntaiaamuna klo 10.00 on yhteinen Hartaustilaisuus Helilän koululla ja hartaustilai-

suuden jälkeen jatkuvat suku- ja kyläkokoukset. Pääjuhla Helilän koululla alkaa klo 14. Juhlapuhujaksi on lupautunut historioitsija Antero Kekkonen. Juhlassa julkistetaan myös Vuoden 2013 Koivistolainen.

Tervetuloa joukolla merikaupunki Kotkaan tapaamaan tuttuja ja tuntemattomia sekä nauttimaan kauniista kesäisestä kaupungistamme.

Mölkkykisa

Tule kisailemaan Mölkkykisaan 3 henkisin joukkuein. Joukkueet kootaan joko kylä-, suku- tai seurajoukkueena. Ryhmässä tulee olla ainakin yksi naispuolinen henkilö.

Lapset Koivisto-juhlille

Lauantaina 3.8. on lapsille monenmoista tapahtumaa
12.30 yhteinen tapahtuma juhlasalissa
13.30 avautuvat; lasten taidepaja ja askartelupaja, joissa opit käden taitoja
15.30 pihaleikkejä
13.00 – 16.00 Piilenheittoa

Tervetuloa myös lapsien kanssa Koivisto-juhlille.

Karhulan ja ympäristön Koivistolaiset
Haminan Seudun Koivistolaiset ry
psta Tuomo Kokkala

Koivisto-juhlilla Karhulassa 3.-4.8. 2013

Perinnekilpailun aiheena on
Purjelaiva

Valmista aiheenmukainen teos valitsemaasi tekniikalla.
Veistä, kudo, kirjo, ompele jne...

Työt toimitetaan Karhulaan Helilän koululle pe 2.8.2013 klo 18 mennessä tai osoitteeseen:
Tuula Raukola Sammonkatu 18 B 23, 48600 Kotka

Työhön merkitään selkeästi tekijän nimi ja merkintä ”Perinnekilpailu”.

Perinnenäyttelyn aiheina ovat

- Koivistolaiset kädentaidot ennen ja nyt:
 - vanhoja töitä
 - mitä koivistolaiset tekevät nyt?
 - Vanhoiden valokuvien tunnistamista:
 - tuo esim. rippi- tai koulukuva, jonka henkilöitä et tunne.
- Yleisö saa merkitä tunnistamansa henkilöt.

Näyttelyyn ovat tietysti tervetulleita myös kaikki muut esineet ja käden työt, joiden aihe on vapaa.

Perinnetoimikunta.

Klovnin tarina

Minä olen matkannut läpi elämäni. Olen ollut niin Ranskassa kuin Italiassakin, Suomessa kuin Ruotsissakin. Aloitin nuorena elämäni klovnina. Minulla ei koskaan ole ollut kunnon ystäviä. Aina on ollut helppoa piilottaa tunteensa tekohymyllä. Kukaan ei ikinä arvaa, ettei hymy ole aitoa. Olen aina pitänyt siitä kihelmöivästä jännityksen tunteesta, joka tulee ennen esitystä.

Kukaan ei tiedä kuka olen. Jos tietäisivät, minä tuskin olisin enää niin pidetty ja kuuluisa. Olen iloinen, että olen valinnut ammatin, jossa ei tarvitse olla oma itsensä. Maskeeraaja voi peittää minun kasvoni tunnistamattomiksi. Ja minä voin hymyillä, kun olen oikeastikin iloinen. Ehkä olenkin iloinen. Se tunne, joka tulee esiintyessä, on sanoinkuvaamaton. Minä taidankin olla iloinen.

Silloin, kun en ole asussani, katson haikeana julisteita, joissa olen. Ihmiset kohtelevat minua huonosti ollessani oma itseni. Siksi pidän piiloutumisesta.

Kun olin lapsi, vanhempani eivät olleet ylpeitä minusta. Olin erilainen kun muut lapset. Pidin sirkuksesta. Kun muut pelasivat jalkapalloa, minä jonglöörasin. Vanhempani olivat molemmat yksiä Pariisin arvostetuimpia lääkäreitä. He halusivat minulle hyvän tulevaisuuden. Olin ainoa lapsi. Eräänä iltana kerroin vanhemmilleni, että halusin isona tulla klovniksi, ja heidän ilmeistään huomasin, että he olivat pettyneitä. Ja tässä minä nyt olen. Ranskan kuuluisin klovnin, jota kukaan ei tunnista. Yksinäinen - nyt ja ikuisesti. Matkailija. Se minä olen. Minulle riittää vain se, että olen itsestäni ja urastani ylpeä. Vaikka eihän elämäni tarunhohtoista satua olekaan.

Krista Hakkarainen, 11 v

Krista käy Muuramen yläastetta, ja aloittaa syksyllä 6. luokalla. Hänen Äijänsä, Martti Piela, on syntynyt Koivistolla.

Kirjotuksi ja kuulumissii

Lahden Koivistolaisten taidematka Järvenpäähän

Me Lahden Koivistolaiset ystävinemme teimme mielenkiintoisen taidematkan Järvenpäähän Venny Soldan-Brofeldt`in 150-vuotisnäyttelyyn. Matka herätti suurta mielenkiintoa, onhan Venny Suomen taiteen kultakauden ehkä merkittävän naistaiteilija ja todella mielenkiintoinen persoonallisuus.

Hannu Veijalainen

Näyttely antaa hyvän kokonaiskuvan hänen tuotannostaan. Suomalaisen rannikkomaiseman kuvaaminen oli Helsingissä syntyneelle Vennyille luonnollista. Karelianismin aikana monet taiteilijat suuntasivat matkansa Karjalaan. Myös Venny osallistui miehensä Juhani Ahon ja taiteilijaystävänsä Eero Järnefeltin Kolille vuonna 1892 tekemään matkaan, mutta koki silti juuri rannikon omimmaksi ympäristökseen maalauksilleen. Matkan tunnelmissa syntyi kuitenkin pieni vesiväriyö ”Tyttö Tuulijärvellä”, joka on näyttelyssä esillä.

1890-luku oli Vennyille tuoteliasta aikaa. Silloin syntyivät merkittävät herännäisyysliikkeen jäseniä kuvaavat teokset ”Ateria savolaisessa talonpoikaistuvassa” ja ”Heränneitä”, jotka molemmat ovat nähtävillä näyttelyssä. Venny ja herännäispapin poika Juhani tunsivat ihailua tätä perisuomalaiseksi kokemaansa uskovaisuuden muotoa kohtaan ja tämä näkyy molempien tuotannossa. Vaikut-

Venny kunnostautui myös muotokuvamaalarina.

tava Heränneitä-taulu huokuu hiljaista ja yksinkertaista hartautta. Taulut olivat esillä Pariisin maailmannäyttelyssä 1900 tuoden tekijälle pronssimitalin.

Venny kunnostautui myös muotokuvamaalarina. Heikki-pojastaan hän maalasi muotokuvan 1898 ja Heikki oli mallina myöhemmin suuressa taulussa ”Pojat verkkoja puikkaroimassa”. Sen sijaan Vennyn nuorempi sisar Tilly, kolmoisdraaman yksi osapuoli, ei ole ollut mallina, vaikka Tilly oli Vennyille erittäin rakas koko kriesin ja ”ystävyyssiiton” ajan. Tosin

yhden taulun mallin oletetaan esittävän Tillyä. Nämäkin taulut ovat nähtävänä näyttelyssä. 1910-luvulla Vennyn yhdeksi suosituimmista maalausmalleista tuli hänen ystävänsä tanssija Maggie Gripenberg, jonka hän katsoi olevan taiteellisesti innostavan. Myös Maggie esiintyy näyttelyssä.

Tässä muutamia havaintoja kymmenien taulujen näytelmästä, joka kattaa hienosti Vennyn koko taiteilijauran.

Näyttelykierroksen jälkeen menimme kohville lähistöllä olevaan Amicaan. Nauru raikui ja haastamista riitti kuten aina karjalaisten ollessa yhdessä. Matkalla autossa lauloimme yhteisesti ”Jo Karja-

lan kunnailla lehtii puu”, ”Mie muistan” ja lopuksi vähän ennen Lahteen saapumista ”Karjalaisten laulun”. Lisäksi nauroimme muutamalle kymmenelle Ilokontti-kirjasta luetulle karjalaisten kaskuille ja muistoille, joista tässä yksi Koivistolla tapahtunut: Asiakas soitti Koiviston ”polissikamarille” ja tiedusteli, olisiko poliisimestari

tavattavissa. - Ei oo, hää on kylälä nimipäivil, kuului vastaus. - Saanko sitten komisariolle. - Hääkii on nimipäivil. - No onko konstaapeli siellä? - Ei oo hääkää. Hää on niil samoil nimipäivil. - Kuka sitten on puhelimessa?. - Pijätetty.

Hyvää jatkoa kaikille Viestin lukijoille!

Koivisto-Seuran vuosikokouksen valitsema johtokunta kokoontui järjestäytymiskokoukseen Karjala-talon Wärtsilä-saliin puolustusvoiman lippujuhlan lippujen liehuessa 4.6.2013 klo 18.

Kokouksessa käsiteltiin seuraavia asioita:

- Koivisto-Seuran sihteerinä jatkaa Virpi Huhtanen.
- Karjalan Tilikeskus Oy hoitaa edelleen seuran talousasioita.
- Koivisto-Seuran työvaliokuntaan valittiin seuran puheenjohtaja Jouni J. Särkijärvi, varapuheenjohtaja Tuula Koppinen, sihteerinä Virpi Huhtanen ja Koiviston Viestin päätoimittaja Riikka Salokannel.
- Tuomo Kokkala esitteli johtokunnalle Koivistojuhlien juhlaesitteen. Juhlajärjestelyt ovat edenneet hyvin ja koivistolaisille on tarjolla musiikkipainotteenä pitäjäjuhlilla 3.-4.8.2013 Karhulassa Helilän koululla.
- Seura on antanut luvan käyttää Koivisto-tunnusta kuolinilmoituksissa.
- Jäsenmäärä on laskenut. Seuran jäsenmaksun on maksanut tänä vuonna 1442 jäsentä. Lisäksi jäsenmaksu on edelleen maksamatta monelta vuonna 2012 seuran jäsenluetteloon merkityltä jäseneltä, joille lähetetään maksumuistutukset. Myös maksukäyttäytymisessä todettiin kummallisuuksia, sillä osa jäsenistä maksaa säännöllisesti jäsenmaksunsa vain joka toinen vuosi. Jäsenmaksuseurantaa tehostetaan, jotta tällainen ei ole enää mahdollista. Koiviston Viestiä ei postiteta, jos jäsenmaksu on maksamatta vielä toisen maksumuistutuksen postitusvaiheessa. Yksi jäsenmaksu koskee yhtä kalenterivuotta.
- Mie muistan -laulun nuotit löytyvät Suuren Toive-

laulukirjan 4-osasta nimellä Lapsuudenkoti.

- Johtokunta nimesi Vuoden Koivistolaisen 2014 seuralle määräaikaan mennessä esitettyjen viiden ehdokkaan joukosta. Nimitys julkistetaan Koivistojuhlien pääjuhlassa Karhulassa 4.8.2013.
- Kulaisia ansiomerkkejä ei myönnetä kuluvana vuonna, koska johtokunnalle ei ole tullut yhtään ansiomerkkianomusta riittävän ajoissa ennen kesäjuhlia. Hopeisia ansiomerkkejä voi vielä anoa vuoden 2013 aikana.
- Koivisto-juhlille tulee uutena myyntituotteena Koivisto-lippis. Kaikki koivistolaiseen kauppaan päälakea peittämään! Pohdittiin myös muita uusia vaihtoehtoja myyntiartikkeleiksi. Ne muhivat vielä mietintämyssyissä.
- Päätettiin teettää Koivistosta pitäjätaulu, joka on seuraavina vuosina esillä Koivisto-juhlilla ja Karjalaisilla kesäjuhlilla.
- Koivisto-juhlille 2015 ei ole vielä vahvistettua järjestäjää.
- Johtokunnan seuraava kokous on Koivisto-juhlien juhlapaikalla 3.8.2013 klo 15.30. Aurinkoisia kesäpäiviä kaikkiin koivistolaisiin koteihin!

Koivisto-juhlilla myö taas nähhää!

Johtokunta

Mie tiijän

Viimeksähä mie kysyin Viesti lukijoilt, et kuka mahtokaa olt Koivisto satama viimeene satamakapteen, ja mist puuhist hänet tavattii sit myöhemmi, ko Koivisto satama ol saant uuvvet isännät.

No, se Koivisto viimeene satamakapteen ol Huuko Pöntyne. V. 1913 merikapteeni tutkinno suorittant Pöntyne ol syntynt Uuve Vuuve aato aaton 1886. Satamakapteeniin hää toimi Koivistol kahtee otteeseen: 1929 - 1940 ja 1943 - 1944, jollonka hänet pantii lakkautuspalkal. Evakkoo hää läks Lahtee. Mut ko Raumal mei äiti entine pomo Hollminki v. 1945 tarvits sotakorvauslaivoi rakentajii johtoryhmää ossaajii, ni siihe nelikkooha Pöntyne, kenel ol 1917 suori-

tettu laivamittaajatutkintokkii, ol mies paikallaa. Muut kaksha olliit Pulli Kalle ja Mannose Aukusti. Ensmäne kuunar valmistukkii jo 1946. Ko Olymppiavuon urakka ol sit valmis, ni Hollmingi telalkal ol valmistettu Suure ja Mahtava käyttöö 34 puukuunarii ja 15 kalastusroolarii. - Lisäksähä noita kuunarei tehti ainaskii Turus ja meil tääl Porooski Hamari rannas ainaskii kuus jossei seitsemä kapalaetta, niiko jotkut viel saattaat muistaaki, kutka näkkiit Porvoo Koivisto-juhlil "Viimeset kuunarit" -näytelmä.

Martti Pielä

Tilausajot ja Ryhmämatkat
18-50 paikkaisilla autoilla

TT MATKAT OY

Tapani Teikari
Pornainen
+358(0)408291824
tapani.teikari@ttmatkat.fi
www.ttmatkat.com

Onnitteluit` ja muistamissii`

LARI SEPPINEN on kevään ylioppilas Kouvolan yhteiskoulun lukiosta.

Vanhemmat Teppo Seppinen ja Pirjo Räikkönen. Isovanhemmat Lauri (Koivisto, Kotterlahti) ja Irja Seppinen.

NETTE SAARINEN on valmistunut ylioppilaaksi Raisen lukiosta.

Netten isoäiti on Airi Saarinen os. Putus Koiviston Penttilästä.

NOORA VUORELA on valmistunut eläinlääketieteen lisensiaatiksi Helsingin yliopistosta 31.5.2013.

Nooran isoisä oli Aalto Vuorela Humaljoelta (ylpuolelt) Isoisän vanhemmat olivat Oskari ja Hilja Vuorela Humaljoelta. (Hilja os. Luukkonen Kuolemajärven Lautarannasta).

Noora on käynyt Koivistolla, suvun kotipaikalla ja Noorasta on mm. otettu "rippikuva" rippikesänä kirkkopetäjien luona ja Kirkon pääportailla. Olihan Nooran isän (Ari Vuorela) kummitäti, Aino Lehtilä (os. Vuorela) viimeisessä rippiryhmässä, joka Kirkolta pääsi. Koivisto, merellisenä paikkana, on Nooralle kovin rakas ja suvun evakkotie osa sitä voimaa, josta olemme ponnistaneet.

Muista ystävääsi ilmoituksella.

Tääl` tapahtuu

Kiiskilän kyläkokous Virtuaali Kiiskilä

Kiiskilän kyläkokous pidetään Karhulassa lauantaina 3.8.2013 alkaen klo 12.30 Koivisto-juhlien yhteydessä. Samalla ilmoitamme, että Virtuaali Kiiskilän nettiosoite on muuttunut. Uusi osoite on www.kiiskila.info.

Tervetuloa kyläkokoukseen, sekä vierailulle sivuillemme. Kiiskilän kylätoimikunta

Saarenpään Hilskat Ry.

Sukuseuramme vuosikokous pidetään Kotkan Karhulassa Koivisto juhlien yhteydessä lauantaina 3.8.2013. Tilaisuus alkaa noin kello 14.00, heti Saarenpään kyläkokouksen jälkeen.

Olet sydämmellisesti tervetullut !

Hallitus

Vatnuorin kyläyhdistys ry.:n Vuosikokous

pidetään lauantaina 3.8.2013 alkaen klo 14.00 Koivisto-juhlilla Helilän koululla Karhulassa Kokoontumistilan sijainti selviää sitten juhlapaikalla. Kelloaikakin saattaa muuttua. Jos näin käy, asiasta ilmoitetaan paikan päällä pla-kaateilla, niin et pitääkäähä silmät sielläkii auk.

Asialistalla sääntömääräiset asiat.

Tulkaaha joukolla mukkaa! Yhdistyksen hallitus

Rautasen kyläkokous

Lauantaina 3.8. klo 12.30 alkaen Koivisto-juhlilla Karhulassa.

Rautasen kylätoimikunta

Koivistolaiset ylioppilaat

Koivisto-säätiö lahjoittaa vuoden 2013 koivistolaista syntyperää oleville ylioppilaille Koiviston Viestin vuosikerran sekä ”Koiviston arkielämää” kirjan. Lehden ja kirjan postittamista varten tarvitsemme tiedot: Ylioppilaan nimi ja osoite, koulu, mistä päässyt ylioppilaaksi sekä van- hempien tai isovanhempien nimet ja kotipaikka Koivistolla.

Tiedot postikortilla osoitteeseen:
Koivisto-Säätiö
c/o Pertti Hoikkala
Vanha Veckjärventie 11
06150 Porvoo
p.s. Mikäli haluatte, että ylioppilaan tiedot julkaistaan Koiviston Vies- tissä, ilmoittakaa siitä suoraan Koiviston Viestin toimitukseen.

Porvoo 17.5.2013
Koivisto-säätiö

Seppisen ja Reitin sukuseura ry

Sääntömääräinen vuosikokous lauantaina 6.7.2013 klo 12 Briitta ja Pentti Saariniemen luona Porvoossa Grejuksentie 195, 06830 Kulloonkylä

Ilmoittautumiset 24.6 mennessä Briitta Saariniemi Puh. 0400 409 004
Ajo-ohje Helsingistä: tie 170 aja 42km, käänny vasemmalle Aliveckoskentie n. 0,5km ja oikealle Grejuksentielle

Tervetuloa

Kutsu

Koiviston Kurkien Sukuseura ry:n sukukokous pidetään lauantaina 20.7.2013 klo 12.00 Turussa, Ruissalon Kylpylässä Ruissalon Puis- totie 640. Ilmoittautuminen alkaa klo 11.30.

Ohjelmassa on varsinaisen sukukokouksen lisäksi ruokailu, arpa- jaiset ja ohjelmallista yhdessä oloa. Katso tarkemmin www.kurki- ensukuseura.com.

Hyvä Jäsen, tuu siekii ko myö kaik joukol otetaa Sinnuu!

Sukuneuvosto

Turun ja ympäristön koivistolaiset

Yhteiskuljetus Koivisto-juhlille 3. - 4.8.2013 Karhulaan

Lähtö lauantaina klo 7.30 Turun Tuomiokirkolta. Matkan varrelta pääsee mukaan.

Yöpyminen varattu hotelli Cumulukseen. 83€/kahden hengen huone. Paluu sunnuntaina juhlien jälkeen.

Ilmoittautumiset Hannu Seppinen 040- 7031244 20.6 mennessä.

Lähtekää mukaan. Hyvää kesää kaikille. Syksyllä taas jatkamme ja tapaamme varmasti Kajuutassa.

Kilpailukutsu

Koiviston Golf-mestaruuskisat
Sea Golf Rönnäs,
lauantaina 3.8.2013 klo 13.00

Sarjat:
Naiset pistebogey, scratch
Miehet pistebogey, scratch
Juniorit alle 14-vuotiaat pistebogey, scratch
Juniorit 15-18-vuotiaat pistebogey, scratch

Kilpailumaksut: Aikuiset 55€
Juniorit 35€
Kilpailumaksu sisältää palkinnot ja pullakahvit
Ilmoittautuminen 14.7.2013 mennessä

Toimisto: puh. 020 786 2696
Sähköposti: toimisto@seagolf.fi
Muut yhteydet: Pentti Iitti 040-732 4393
sähköposti: irma.iitti@hotmail.com